
Protokoll

Regionstyrelsen

31 oktober 2023

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 31 oktober 2023, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Filip Reinhag (S) Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S) Håkan Ericsson (S), tjug ersättare Mariette Nicander (M) Mikael Blad (M), tjug ersättare Johan Malmros (C) Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare, § 335-351, 364 Bibbi Olsson (C), tjug ersättare, § 352-363 Johan Asplund (KD) Saga Carlgren (V), § 335-351, 364 Jörgen Benzler (V), tjug ersättare, §352-363 Jennifer Medin (MP), ej § 348 Micke Seid (MP), tjug ersättare, § 348 Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Jenny Larsson (S), § 335-355, 364 Lina Runander (M), § 335-351, 353-355, 364 Malin Åberg (C)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Marie Renée Engström, stadssekreterare, RSF Peter Häggbom Norrby, kommunikatör, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Anna Malm, kanslichef, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 335-346 Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, RSF, § 335 346 Felicia Klasson, planarkitekt, SBF, § 348 Helena Andersson, eko-strateg, RSF, § 349-350 Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 352 Anders Lindholm, planeringsstrateg, RSF, § 351 Mia Stuhre, verksamhetsledare/enhetschef, RSF, 355
Datum för justering	7 november 2023
Paragrafer	§ 335–364, varav § 351–353 justerades omedelbart
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför

signaturer.

Sekreterare Marie Renée Engström

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Mikael Blad

Justerare Johan Asplund

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2023-10-31
Protokollet anslås	2023-11-08
Anslaget tas ned	2023-11-30
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 335	Delårsrapport 2023:2 Region Gotland	7
RS § 336	Budget 2024-2026	11
RS § 337	Exploateringsplan och budget 2024-2028	19
RS § 338	Låneram och anvisningar av eget kapital 2024	23
RS § 339	Samlad redovisning av partistöd 2022	25
RS § 340	Partistöd 2024	27
RS § 341	Begäran om tilläggsbudget för ökade hyreskostnader 2024	30
RS § 342	Anslag valnämnden genomförande av val Europaparlamentet 2024	31
RS § 343	Uppdrag - Lägesrapport fördjupad förstudie Alléskolan	32
RS § 344	Plan anpassa verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar	33
RS § 345	Uppdrag. Långsiktig finansiell analys	35
RS § 346	Uppdrag. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	37
RS § 347	Uppdrag. Process för direktanvisning av mark för andra upplåtelseformer än hyresrätter	39
RS § 348	Upprättande av planprogram samråd - Visby Blåklinten 4-7 m fl (Kilen)	41
RS § 349	Samrådsunderlag - vindkraftspark Bockstigen II	44
RS § 350	Gemensamt samråd – vindkraftsparkerna Pleione och Ran öster om Gotland	47
RS § 351	Samråd inför Heidelberg Materials ansökan om tillstånd för cementfabriken i Slite	50
RS § 352	Önskemål om synpunkter i Trafikverkets arbete med inriktningsunderlag för planperioden 2026-2037	53
RS § 353	Ändring av delegationsordningen	55
RS § 354	Erfarenheter från pandemin, inriktning beredskap	56
RS § 355	Almedalsveckan 2024	58
RS § 356	Utredning om köp av fastighetsbolag eller av fast egendom	61
RS § 357	Motion. Snabbare behandling av tillfälliga bygglov	62
RS § 358	Nämndinitiativ. Informationsplikt	64
RS § 359	Fyllnadsval. Ledamot/ordförande i Arvodeskommittén	67
RS § 360	Fyllnadsval. Referensgrupp Badhus	68
RS § 361	Information. Vissa inkomna handlingar	69
RS § 362	Anmälan av delegationsbeslut	70

RS § 363	Regiondirektörens information	71
RS § 364	Revidering reglemente miljö- och byggnämnden	72

RS § 335 Delårsrapport 2023:2 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2023/11

Paragraf föregående instans: AU § 226

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Delårsrapporten godkänns.
- Åtterrapporering av uppdraget att vidta åtgärder för att begränsa prognostiserat underskott 2023 (RF §89, 2023-06-19) tas emot.
- Åtterrapporering av uppdraget att vidta åtgärder för att minska beroendet av inhyrd personal samt att söka samverka med andra kommuner och regioner för att gemensamt driva frågan (RF §89, 2023-06-19) tas emot.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att begränsa underskottet 2023 och bromsa den höga kostnadsutvecklingen i verksamheterna samt att anpassa verksamheten inför 2024 års ekonomiska utmaningar.

Sammanfattning

Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt de krav som ställs på en delårsrapport i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Det ekonomiska resultatet i perioden uppgår till 59 mnkr (295 mnkr, 2022). Jämfört med motsvarande period föregående år är regionens resultat väsentligt lägre. Det prognostiserade resultatet för helåret är 32 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse på -64 mnkr. Balanskravsresultatet för perioden uppgår till -59 mnkr efter justeringar. Balanskravsresultatet för helåret beräknas till -88 mnkr. Ett negativt balanskravsresultat ska normalt återställas inom tre år.

Årsprognosen för nämnderna uppgår till -159 mnkr. För helåret är det fyra nämnder som bedömer att de inte kommer att klara sin budget. Nämndernas nettokostnadsökning i perioden är 9,9 %.

Investeringsutgifterna uppgår i perioden till 424 mnkr. Investeringsprognosen för hela året uppgår till 875 mnkr.

Region Gotland har 18 övergripande mål som är fastlagda för perioden 2020-2023. Målen är gemensamma för alla nämnder och förvaltningar. Nämnder och förvaltningar har i sina rapporter analyserat måluppfyllelsen samt beskrivit vilka aktiviteter man jobbar med för att nå målen. I samband med delårsrapporten ska en samlad bedömning göras av huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås, om balanskravet är uppfyllt och om de finansiella målen är uppfyllda. För de flesta mål inom verksamhetsperspektivet saknas resultat för perioden. Det kan dock konstatera att aktiviteter som pågår stödjer målen inom målområdet kvalitet och målområdet medarbetare och

bedömningen blir således att vi är på rätt väg i arbetet med att öka måluppfyllelsen. Endast ett av tre finansiella mål uppnås vid periodens utgång. Det är målet *Region Gotlands ekonomiska ställning stärks genom att soliditeten varje år förbättras och närmar sig 45 % vid mandatperiodens slut* som uppfylls. De två finansiella målen för årets resultat uppnås inte. Balanskravsresultatet för perioden uppgår till -59 mnkr efter justeringar för reavinster, orealiserade och realiserade vinster/förluster på värdepapper.

Sammantaget görs bedömningen att den ekonomiska hushållningen i perioden är godtagbar under rådande förutsättningar. Den finansiella ställningen är fortfarande stark även om den försvagas under 2023. Den ekonomiska hushållningen över tid bedöms vara god men åtgärder för att hålla tillbaka kostnadsutvecklingen är nödvändigt de kommande åren.

Åtterrapporing av uppdrag

I samband med behandlingen av delårsrapport 1 beslutade regionfullmäktige 2023-06-19, § 89 att ge samtliga nämnder i uppdrag att vidta åtgärder för att begränsa prognostiserat underskott för 2023. Regionfullmäktige gav även socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att vidta åtgärder för att minska beroendet av inhyrd personal samt söka samverka med andra kommuner och regioner för att gemensamt driva frågan. Åtgärder och förväntade effekter skulle återrapporingas i delårsrapport 2.

Berörda nämnder har rapporterat på respektive uppdrag. Av nämndernas rapportering framgår inte den ekonomiska effekten av de åtgärder som vidtagits. De åtgärder som har beskrivits är mer av karaktären återhållsamhet än större strukturella förändringar av verksamheten.

Socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämndens åtgärder för att minska beroendet av hyrpersonal bedöms ligga i linje med hur övriga regioner arbetar med frågan. Flertalet av regionerna står inför samma problem och en gemensam satsning från samtliga regioner krävs för att minska antalet hyrpersonal. Den gemensamma upphandling som pågår har överklagats i flera omgångar och beslut är ännu inte taget. Samtidigt pågår arbete för att möjliggöra lönesatsningar på svårrekryterade grupper, en mer effektiv bemanningsplanering och schemaläggning samt åtgärder för att skapa en attraktiv arbetsmiljö.

Förändring av indikatorer till styrkortsmålen

I samband med delårsrapport 2 har indikatorer kopplade till mål bytts ut alternativt kompletterats. Nedan presenteras de förändringar som gjorts.

Mål 2 Befolkningen har likvärdiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och alla barn har goda uppväxtvillkor

Ej längre aktuell	Ny
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)

Mätningen görs nu från 16 års ålder istället från 17 år som tidigare.

Mål 7 Gotlands klimatavtryck minskar

Ny
Förnybara drivmedel för tjänsteresor med bil, andel (%)

Indikatorn kommer från Sveriges ekokommuners mätning och visar hur stor andel av det totala inköpta drivmedlet för tjänsteresor i kommunen som är förnybart. Skillnad görs på vanlig el och 100 % fossilfri el. År 2022 är första året mätningen görs. Resultatet går att jämföra med snittet för Sveriges ekokommuner där ca 100 kommuner ingår.

Mål 10 Alla som nyttjar Region Gotlands tjänster upplever att det är lätt att komma i kontakt med berörd verksamhet inom regionen

Ny
Enkelhet att få hjälp med sin fråga via e-post, index
Enkelhet att få hjälp med sin fråga via telefoni, index

Under 2022 deltog Region Gotland i en ny servicemätning i samarbete med Brilliant och Sveriges kommuner och regioner. Resultaten ger bland annat en bild av medborgares upplevelse av enkelhet i kontakt med Region Gotland. Undersökningen är en nulägesmätning som bland annat mäter service på övergripande kommunnivå. Resultat samlas in genom att invånare får besvara frågor kring hur de upplevde bemötande, tydlighet och enkelhet utifrån den kontakt de haft med kommunen via telefoni eller e-post.

Bedömning

2023 är sista året som målen i styrkortet för perioden 2020-2023 följs upp och analyseras. Alla nämnder och förvaltningar har i sina rapporter analyserat måluppfyllelsen samt beskrivit vilka aktiviteter man jobbar med för att nå målen. För de flesta mål i verksamhetsperspektivet saknas resultat för perioden varför den samlade måluppfyllelsen bedöms vara oförändrad jämfört med årsskiftet.

Endast ett av tre finansiella mål uppnås vid periodens utgång. Det är målet *Region Gotlands ekonomiska ställning stärks genom att soliditeten varje år förbättras och*

närmar sig 45 % vid mandatperiodens slut. De två finansiella målen för årets resultat uppnås inte. Utifrån den ekonomiska prognosen så kommer inget av de finansiella målen uppnås för helåret 2023.

Region Gotland befinner sig, liksom de flesta regioner och kommuner i ett exceptionellt ekonomiskt läge. Den höga inflationen har bland annat medfört kraftigt höjda pensionskostnader både år 2023 och 2024. Regionens resultat måste långsiktigt basera sig främst på att nämndernas verksamhet bedrivs inom de budgetramar som beslutats och att det finns ett överskott för att finansiera framtida satsningar. Oron för underliggande underskott när de stora riktade statsbidragen försvinner har visat sig stämma. 2023 är underskottet i framförallt hälso- och sjukvården mycket stort.

Den höga kostnadsutvecklingen behöver dämpas. Förutom pågående effektiviseringsprogram behöver ytterligare kostnadspåverkande åtgärder som minskat utbud och förändrade arbetssätt genomföras.

Det är av största vikt att nämnderna fortsätter att arbeta med att begränsa underskottet. Den rapportering som inkommit till regionstyrelsen visar att det just nu inte pågår eller planeras några större konkreta åtgärder som ger tillräckligt stor ekonomisk effekt.

Ärendets behandling under mötet

Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen närvarar vid behandlingen av ärendet.

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 Region Gotland 2023

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-25

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 336 Budget 2024-2026

Ärendenummer: RS 2023/7
Paragraf föregående instans: AU § 234

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Driftbudget 2024 fastställs.
- Skattesatsen lämnas oförändrad.
- 127 miljoner kronor av resultatutjämningsreserven används 2024.
- Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna godkänns.

Reservation

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Fredrik Gradelius (C), Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD) och Jennifer Medin (MP) reserverar sig mot beslutet i punkt 1-3.

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören ges i uppdrag att ta fram (olika) förslag för att genomföra 1 % effektivisering i snitt per år, utifrån lärdomar av tidigare effektiviseringsprogram.
- Regiondirektören ges i uppdrag att återkomma med en samlad beskrivning av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och vilken kapacitet Region Gotland har och eventuellt skulle behöva för att nå ut i detta arbete på individnivå.
- Regiondirektören ges i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen med beskrivning och plan för hur Region Gotland kan förebygga och stärka motståndskraften mot organiserad brottslighet.

Sammanfattning

Region Gotland befinner sig, liksom alla andra regioner och de flesta kommuner i ett exceptionellt ekonomiskt läge. Den höga inflationen har, förutom höga priser på varor och tjänster, medfört kraftigt höjda pensionskostnader både 2023 och 2024.

Tidigare års starka resultat har bidragit till att den ekonomiska ställningen har stärkts vilket även har möjliggjort avsättning till resultatutjämningsreserven. Den uppgick till 364 mnkr vid bokslutet 2022.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras enstaka år i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) kan tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. I det upprättade budgetförslaget föreslås att 127 miljoner kronor används av resultatutjämningsreserven 2024.

I plankalkylen har åren 2024-2026 reviderats enligt oktobers skatteprognos från SKR, uppdatering av finansförvaltningen och finansnettot utifrån ny pensionsprognos från augusti. Jämfört med den budget och resultatplan som regionfullmäktige beslutade om i juni beräknas skatteintäkterna bli i princip oförändrade. (+8 mnkr 2024, +17 mnkr 2025 och 0 mnkr 2026). I regeringens budgetproposition kom information om att de generella statsbidragen till kommuner och regioner ökar. Den ökningen tillsammans med vissa andra förändringar innebär att bidragen beräknas bli högre alla år. (+60 mnkr 2024, +55 mnkr 2025 och +55 mnkr 2026).

Reavinster och exploateringsvinster har upptagits med 10 mnkr var per år, dvs totalt 20 mnkr per år. Pensionsprognosen från augusti visar att kostnaden blir något lägre 2024 men högre 2025 jämfört med beräkningar gjorda våren 2023.

På grund av det exceptionella läget beslutade regionfullmäktige i juni inte om några ramtillskott utöver personalkostnadskompensation, resursfördelningsmodell och indexökningar på interna priser och externa avtal. I liggande förslag till budget föreslås ramtillskott till nämnderna på 100,4 miljoner kronor.

Det budgeterade resultatet för 2024 beräknas efter dessa justeringar uppgå till minus 127 miljoner kronor för att 2025 och 2026 öka och närma sig 2 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Inga förändringar föreslås avseende investeringsbudget eller exploateringsbudget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att de kraftigt ökade pensionskostnaderna är av tillfällig karaktär och inte en permanent högre kostnadsnivå som regionen långsiktigt behöver anpassa sig till. Dessa kostnadsökningar har inte heller någon likviditetspåverkan. Att i verksamheten tillfälligt genomföra nedskärningar 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna. Förutom minskat utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns utmaningar.

Det finns ändå osäkerheter i den långsiktiga prognosen inte minst avseende inflationens utveckling och hur arbetsmarknaden utvecklas. De prisökningar som idag ses på varor och tjänster kommer vi att behöva anpassa oss till och hantera i ekonomin. Regiondirektören föreslås få i uppdrag att ta fram olika förslag för att genomföra 1 % effektivisering i snitt per år. Detta är inte inräknat i kalkylen för 2025 och 2026. Om effektiviseringar kan genomföras är den ekonomiska situationen framåt mer gynnsam. Nämndernas förmåga att anpassa verksamheten till den budget som är beslutad blir avgörande för hur resultat och ekonomisk ställning utvecklas.

Bedömning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt och ett verksamhetsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det bedöms inte som möjligt att klara stora kostnadsökningar för pensioner utan att det får stora negativa effekter för verksamheten och invånarna.

De kraftigt ökade pensionskostnaderna bedöms vara av tillfällig karaktär och inte en permanent högre kostnadsnivå som regionen långsiktigt behöver anpassa sig till. Dessa kostnadsökningar har inte heller någon likviditetspåverkan. Att i verksamheten tillfälligt behöva genomföra nedskärningar 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna. Förutom minskat utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns utmaningar. De prisökningar som idag ses på varor och tjänster kommer vi att behöva anpassa oss till och hantera i ekonomin. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att regionens finansiella ställning är stark, även om 2023 års förväntade balanskravsunderskott kommer att innebära påfrestning på ekonomin. Låneskulden är förhållandevis låg. Den genomsnittliga räntan är 2,15 procent och den genomsnittliga räntebindningstiden är 3 år vilket gör att det inte finns någon omedelbar risk för ökade räntekostnader.

I det budgetförslag som nu finns upprättat är det budgeterade resultatet minus 127 miljoner kronor för 2024. Utifrån nu tillgängliga prognoser beräknas därefter resultatet för 2025 landa på + 86 miljoner kronor och för 2026 på + 128 miljoner kronor. Det ser alltså ut som om det blir bättre 2025 och 2026. Men det finns en del osäkerheter i prognoserna, inte minst inflationens utveckling. Regiondirektören har fått i uppdrag att ta fram olika förslag för att genomföra 1 % effektivisering i snitt per år. Detta är inte inräknat i kalkylen framåt. Om effektiviseringar kan genomföras är den ekonomiska situationen framåt mer gynnsam.

Det finns 364 miljoner kronor avsatt i resultatutjämningsreserven. Region Gotland planerar att använda 127 miljoner kronor av den 2024. Slutligt beslut om disposition av resultatutjämningsreserven fattas av regionfullmäktige i samband med beslut om årsredovisningen 2024.

Det är viktigt att poängtera att nämnderna med det här förslaget får tydliga budgetförutsättningar för 2024. Nämndernas förmåga att anpassa verksamheten till den beslutade budgeten blir avgörande för den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Ärendets behandling under mötet

Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen närvarar vid behandlingen av ärendet.

Meit Fohlin (S) yrkar på driftbudget enligt förslag från S och M (arbetsutskottets förslag) som visar på en budget med beräknat resultat på -127 miljoner kronor. Det planerade underskottet möts med medel ur resultatutjämningsreserven. *Se Bilaga 1*

Johan Malmros (C) yrkar på egen driftbudget som visar på en budget med beräknat resultat på -127 miljoner kronor. Det planerade underskottet möts med medel ur resultatutjämningsreserven. *Se Bilaga 2*

Saga Carlgren (V) yrkar på egen driftbudget som visar på en budget med beräknat resultat på -148 miljoner kronor. Det planerade underskottet möts med medel ur resultatutjämningsreserven. *Se Bilaga 3*

Johan Asplund (KD) yrkar på egen driftbudget som visar på en budget med beräknat resultat på -127 miljoner kronor. Det planerade underskottet möts med medel ur resultatutjämningsreserven. *Se Bilaga 4*

Jennifer Medin (MP) yrkar på egen driftbudget som visar på en budget med beräknat resultat på -127 miljoner kronor. Det planerade underskottet möts med medel ur resultatutjämningsreserven. Jennifer Medin (MP) yrkar vidare att skattesatsen höjs med 20 öre. *Se Bilaga 5*

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) yrkande, Saga Carlgrens (V) yrkande, Johan Asplunds (KD) yrkande, Jennifer Medins (MP) yrkande och arbetsutskottets förslag och finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Votering begärs. Ordförande utser arbetsutskottets förslag som huvudförslag. För att utse motförslag till huvudförslaget ställer ordförande proposition på Johan Malmros (C) yrkande, Saga Carlgrens (V) yrkande, Johan Asplunds (KD) yrkande och Jennifer Medins (MP) yrkande och finner att Johan Malmros (C) yrkande utses som motförslag.

I omröstningen gäller ja-röst för arbetsutskottets förslag och nej-röst för Johan Malmros (C) yrkande om driftbudget.

Omröstningen ger 8 ja-röster: Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Håkan Ericsson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Mikael Blad (M), Mariette Nicander (M) och ordförande Meit Fohlin (S), 4-nej röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Fredrik Gradelius (C) och Johan Asplund

(KD) samt 3 som avstår: Saga Carlgren (V), Jennifer Medin (MP) och Lars Engelbrektsson (SD).

Regionstyrelsen beslutar om driftbudget enligt arbetsutskottets förslag och att 127 miljoner kronor av resultatutjämningsreserven används 2024. Skattesatsen förblir oförändrad.

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Fredrik Gradelius (C), Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD) och Jennifer Medin (MP) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Driftbudget 2024 (mnkr)

A. Personalkompensation	
Generell personalkostnadskompensation	133,5
Summa personalkostnadskompensation	133,5
B. Resursfördelningsmodeller	
Resursfördelningsmodell BUN	3,5
Resursfördelningsmodell GVN	9,3
Resursfördelningsmodell HSN	50,3
Resursfördelningsmodell SON	32,4
Summa Resursfördelningsmodell	95,5
C. Externa avtal och interna prishöjningar	
Externa avtal	54,7
Interna priser regionstyrelseförvaltningen	4,5
Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)	6,8
Förändring internhyra 7,8 %	34,1
Summa Externa avtal och interna priser	100,1
D. Effektiviseringar	

Regionstyrelsen, regionstyrelseförvaltningen	-4,0
Regionstyrelsen, räddningstjänsten	0,0
Tekniska nämnden	-1,0
Miljö- och byggnämnden	0,0
Barn- och utbildningsnämnden	-8,5
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-2,5
Socialnämnden	-15,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-21,0
Summa effektivisering	-52,0
E. Ramtillskott	
RS, regionstyrelsen	
EU-val	1,5
Ökade måltidskostnader	4,0
Gotlandsveckan	0,3
Brottsförebyggande arbete	0,8
Resurscentrum konst	0,3
Förstärkning Kultur- och fritid	1,5
Räddningstjänsten	3,0
TN, Tekniska nämnden	
Indexökning kollektivtrafik	13,0
Utbyte drivmedel	1,0
Klimatanpassning	1,0
Åtgärder luftkvalitet	1,0
BUN, Barn- och utbildningsnämnden	
Anpassad skola	5,4

Utökad hyra Väskinde/Alléskolan	6,5
Omsorg kväll och helg	1,5
SON, Socialnämnden	
Lönesatsning nya undersköterskor	4,6
LSS	15,0
HSN, Hälso- och sjukvårdsnämnden	
Kostnadsökningar	40,0
Summa ramtillskott	100,4
F. Övriga förändringar	
Höjning internränta	7,0
Tidigare beslutade anslag	2,0
Summa övriga förändringar	9,0
Summa justeringar (A+B+C+D+E+F)	386,5
Budgeterat resultat 2024	-127
Användande av resultatutjämningsreserv	127
Balanserat resultat	0

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till arbetsutskottets tre förslag till uppdrag.

Regiondirektören ges i uppdrag att ta fram (olika) förslag för att genomföra 1 % effektivisering i snitt per år, utifrån lärdomar av tidigare effektiviseringsprogram.

Regiondirektören ges i uppdrag att återkomma med en samlad beskrivning av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och vilken kapacitet Region Gotland har och eventuellt skulle behöva för att nå ut i detta arbete på individnivå.

Regiondirektören ges i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen med beskrivning och plan för hur Region Gotland kan förebygga och stärka motståndskraften mot organiserad brottslighet.

Saga Carlgren (V) yrkar att det i uppdrag nummer 1 tydligt ska redovisas huruvida förslagen innebär effektiviseringar och i förekommande fall huruvida de innebär nedskärningar eller kvalitetssänkningar.

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till uppdrag nummer 2 och 3.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens tilläggsyrkande och finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Saga Carlgren (V) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att redovisa hälsofrämjande och förebyggande åtgärder som kan dämpa kostnadsutvecklingen i ett längre tidsperspektiv.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag på Saga Carlgren (V) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens yrkande och eget yrkande och finner att eget yrkande bifalls.

Johan Asplund (KD) yrkar att tekniska nämnden får i uppdrag att utreda hur Bussiga kortet kan utökas till att också gälla stadstrafiken, och vad det ger för eventuella ekonomiska konsekvenser för Region Gotland. Återrapportering sker till regionstyrelsen i april 2024.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag på Johan Asplund (KD) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Johan Asplunds yrkande och eget yrkande och finner att eget yrkande bifalls.

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag att regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna godkänns.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna.

Plankalkyl 2024-2026

Ramberäkning med fördelad driftbudget per nämnd 2024 och plan 2025-2026

Finansförvaltningsbudget för 2024 samt plan 2025-2026

Resultatplan 2024-2026

Finansplan 2024-2026

Balansplan 2024-2026

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-10-13

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 337 Exploateringsplan och budget 2024-2028

Ärendenummer: RS 2023/392

Paragraf föregående instans: AU § 233

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Information om förslag till exploateringsplan och budget tas emot.

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören ges i uppdrag att till regionstyrelsens ordinarie möte i mars 2024 återkomma med förslag på exploateringsbudget 2025-2029 för projekt Stadsutveckling Visborg.

Sammanfattning

Exploateringsplan 2024-2028 och budget 2024-2025 fastställdes av regionfullmäktige 2023-06-19, § 103. I Exploateringsplan och budget 2024-2028 fanns ingen exploateringskalkyl eller beskrivning av effekter på driftbudgeten för Stadsutveckling Visborg detta med anledning av att projektet behövde utreda vilka ekonomiska förutsättningar det finns för regionen utifrån nuvarande planering och om det finns ekonomiska fördelar att prioritera om inom området. Stadsutveckling Visborg fick därför i uppdrag av regionstyrelsen 2023-03-22, § 80 att till budgetavstämningen hösten 2023 återkomma med förslag på exploateringsbudget 2024-2028 för projektet.

Vid upprättande av exploateringsbudget är det, förutom att redovisa inkomster och utgifter, viktigt att visa projektets påverkan på driftbudgeten. Exploateringsplanen ska därför innehålla både en exploateringskalkyl och en beskrivning av effekter på driftbudgeten för varje exploateringsområde.

Exploateringskalkylen för Stadsutveckling Visborg 2024-2028 innehåller information om investeringsbehovet för infrastrukturanläggningar för vilka regionen ska vara huvudman, där ingår investeringar i vatten och avlopp, gator, gång- och cykelvägar, belysning och park. Till exploateringskalkylen finns även en beskrivning av effekterna på driftbudgeten i form av kapitalkostnader, kostnader för utredningar och personal samt kostnader för drift och underhåll.

Kostnader för utbyggnad finansieras genom försäljning av mark i de fall regionen äger mark som ska utvecklas eller genom exploateringsersättning från byggherrar. Kostnader och intäkter för Stadsutveckling Visborg inom perioden 2024-2028 är hänförliga framför allt till redan tecknade avtal med byggherrar och antagna detaljplaner där regionen som huvudman är skyldig att iordningställa infrastrukturanläggningar. De områden inom Stadsutveckling Visborg som berörs är framför allt antagna detaljplaner för kvarteret Skenet och idrotts- och rekreationsområdet samt en påbörjad av utbyggnad av

Sandhedsvägen. För vidare utveckling av Visborgsområdet behöver finansieringen av VA-investeringarna klargöras och utredas vidare då beräkningarna för föreslagna VA-anordningar kommer innebära en ohållbar och betydande påverkan på VA-taxan. Det totala behovet av exploateringsbudget 2024-2028 för Stadsutveckling Visborg är 497 550 tkr.

Förslag till exploateringsbudget 2024-2028 (tkr)

	2024	2025	2026	2027	2028	Totalt perioden
Iordningställande av tomtmark	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	7 500
VA		4 800	3 850	57 650	105 000	171 300
Gata/park mm		81 500	31 500	62 250	143 500	318 750
Summa	1 500	87 800	36 850	121 400	250 000	497 550

Det låga äskandet för 2024 beror på att Stadsutveckling Visborg redan tidigare har beslutade investeringsmedel som kommer kompletteringsbudgeteras inför 2024. Exploateringskalkylen och beskrivning av effekterna på driftbudgeten för Stadsutveckling Visborg redovisar detaljerade uppgifter om planerade investeringskostnader samt drift- och kapitalkostnader per år för åren 2024-2028.

Bedömning

Föreliggande förslag till exploateringsbudget utgår i från idag kända förhållanden och redovisas i enlighet med nya redovisningsriktlinjer som antogs i januari 2022. Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att regionstyrelsen kan godkänna förslag till exploateringsbudget 2024-2025 för Stadsutveckling Visborg och skicka den vidare till budgetavstämning för beslut.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringskalkyl och beskrivning av effekter på driftbudgeten för Stadsutveckling Visborg redovisas i enlighet med gällande redovisningsriktlinjer.

2. Ekonomiskt perspektiv

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmaste åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi.

Exploateringsplan och budget ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden.

3. Barnperspektiv

Utifrån Stadsutveckling Visborgs politiskt antagna målområden för hållbarhet, mobilitet, innovativa kretslopp och samspel och identitet är bedömningen att barnperspektivet påverkas på ett positivt sätt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Utifrån Stadsutveckling Visborgs politiskt antagna målområden för hållbarhet, mobilitet, innovativa kretslopp och samspel och identitet är bedömningen att jämställdhetsperspektivet påverkas på ett positivt sätt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuell.

6. Klimat och miljöperspektiv

Utifrån Stadsutveckling Visborgs politiskt antagna målområden för hållbarhet, mobilitet, innovativa kretslopp och samspel och identitet är bedömningen att klimat och miljöperspektivet beaktas och utvecklas positivt.

I arbetsutskottet ändrades beslutspunkten *från* "Förslag till exploateringsbudget 2024-2025 för Stadsutveckling Visborg godkänns" *till*:

Information om förslag till exploateringsplan och budget tas emot samt att regiondirektören ges i uppdrag att till regionstyrelsens ordinarie möte i mars 2024 återkomma med förslag på exploateringsbudget 2025-2029 för projektet.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att det i beslutspunkt två ska förtydligas att det är projekt Stadsutveckling Visborg som avses.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och eget tilläggsyrkande finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Exploateringskalkyl och beskrivning av effekter på driftbudgeten för Stadsutveckling Visborg 2023-09-14

Bilaga 2. Beslutad exploateringsplan och budget 2024-2028
Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-09-14

Skickas till

Miljö- och byggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Regionstyrelseförvaltningen, avdelning regional utveckling och ekonomi

RS § 338 Låneram och anvisningar av eget kapital 2024

Ärendenummer: RS 2023/1746

Paragraf föregående instans: AU § 235

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

Följande punkter avseende finansiella transaktioner 2024 godkänns:

- Ramen för upptagande av långfristiga lån fastställs till 300 miljoner kronor
- Regionstyrelsen äger rätt att ta tillfälliga lån upp till ett belopp om 300 miljoner kronor
- Regionstyrelsen får rätt att omsätta långfristiga lån för 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen bemyndigas att inom en ram av 20 miljoner kronor anvisa medel ur Region Gotlands eget kapital för tilläggsanslag för investering.

Sammanfattning

Enligt Region Gotlands finanspolicy beslutar regionfullmäktige årligen i årsbudget om regionens totala lånevolym. I lånevolymen ingår befintlig lånestock vid budgetårets ingång jämte beräknad utökning av lånestocken under budgetåret för finansiering av nyinvesteringar m.m. Regionfullmäktiges beslut om regionens årsbudget och hur stor del av investeringsutgifterna som skall lånefinansieras utgör grunden för regionens upplåning. Låneskulden uppgår per den 31 augusti 2023 till 381 mnkr. Amortering har skett med 4 mnkr under året.

Med anledning av den planerade investeringsvolymen som 2024 innehåller stora projekt föreslår regionstyrelseförvaltningen att ramen för upptagande av långfristiga lån fortsatt sätts till 300 mnkr.

Regionfullmäktige beslutade 2022-11-21, § 208 att regionstyrelsen är bemyndigande att besluta om tilläggsanslag för investeringar. Summan höjdes då från 10 till 20 mnkr per år. Eventuella tilläggsanslag avseende driftbudget beslutas alltid av regionfullmäktige i varje enskilt fall.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att den högre ramen ska kvarstå. Investeringsprojekt som bedöms vara nödvändiga att genomföra, trots att de inte ryms inom ursprunglig budget, behöver ibland hanteras snabbt. Det kan därför vara av vikt att regionstyrelsen har en fortsatt utökad möjlighet att bevilja tilläggsanslag för att undvika förseningar i projekt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ramen för regionstyrelsens mandat att omsätta och ta upp nya lån kan ligga kvar på 300 mnkr 2024.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer också att det finns anledning att behålla den högre ramen för regionstyrelsen att bevilja tilläggsanslag för investeringar. Den främsta anledningen är att kunna agera snabbt för att undvika förseningar i projekt som leder till ytterligare fördyringar.

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-14

RS § 339 Samlad redovisning av partistöd 2022

Ärendenummer: RS 2023/1309

Paragraf föregående instans: AU § 227

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Inkomna redovisningar av hur partistöd för år 2022 har använts godkänns.
- Inkomna redovisningar läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Bestämmelser gällande partistöd framgår av 4 kap. 29-32 §§ kommunallagen (KL) och av Region Gotland beslutade *Regler för partistöd*.

Av dessa regler framgår att mottagaren av partistöd årligen ska lämna in en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för de ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket KL. Redovisningen ska avse perioden 1 januari - 31 december och ges in till fullmäktige senast 6 månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport ska bifogas redovisningen.

Redovisningen ska ske via regionens e-tjänst alternativt på av regionen framtagen blankett. Till redovisningen ska bifogas utdrag ur årsmötesprotokoll eller styrelseprotokoll utvisande vem eller vilka som är behöriga firmatecknare samt vem som av mottagaren är utsedd till granskare.

För parti som inte lämnar redovisning eller granskningsrapport på ett korrekt sätt kan regionfullmäktige besluta att inte verkställa utbetalning av nytt stöd. För parti som inte lämnar redovisning i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 %. Har redovisning inte lämnats in innan den 1 september trots påminnelse, reduceras partistödet med 100 %.

Regionstyrelseförvaltningen noterar att samtliga av partiernas redovisningar avseende år 2022 har inkommit i tid. Samtliga partier har redovisat via Region Gotlands e-tjänst.

- **Arbetarepartiet-Socialdemokraterna** – Redovisningen (RS 2023/1345) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Centerpartiet** – Redovisningen (RS 2023/1457) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Feministiskt initiativ** – Redovisningen (RS 2023/998) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Kristdemokraterna** – Redovisningen (RS 2023/1259) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.

- **Liberalerna** – Redovisningen (RS 2023/1399) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Miljöpartiet de gröna** – Redovisningen (RS 2023/1456) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Moderaterna** – Redovisningen (RS 2023/1295) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Sverigedemokraterna** – Redovisningen (RS 2023/1372) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.
- **Vänsterpartiet** – Redovisningen (RS 2023/980) har inkommit i tid via regionens e-tjänst.

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1345
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1457
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/998
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1259
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1399
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1456
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1295
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/1372
Redovisning av partistöd 2022, RS 2023/980
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-15

Skickas till

Partiernas kontaktpunkter

RS § 340 Partistöd 2024

Ärendenummer: RS 2023/1310

Paragraf föregående instans: AU § 228

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

Regionstyrelsen ska i början av januari 2024 betala ut partistöd inklusive utbildningsbidrag till partierna med mandat i regionfullmäktige enligt följande.

- Till Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, 2 138 090 kronor.
- Till Centerpartiet, 1 295 442 kronor.
- Till Kristdemokraterna, 368 530 kronor.
- Till Liberalerna, 368 530 kronor.
- Till Miljöpartiet de gröna, 537 059 kronor.
- Till Moderaterna, 1 295 442 kronor.
- Till Sverigedemokraterna, 874 118 kronor.
- Till Vänsterpartiet, 705 589 kronor.

Regionstyrelsen ska fördela 745 500 kronor enligt beslutade regler för stöd till de partipolitiska ungdomsorganisationerna på Gotland.

Utgifterna för partistöd enligt ovan ska belasta konto 6071.

Sammanfattning

Av 4 kap. kommunallagen (2017:725) framgår bl.a. följande:

29 § Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837). Partistöd får ges också till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

30 § Fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Stödet får inte utformas så att det otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti. Fullmäktige får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837) ska beaktas vid fördelningen av partistödet.

31 § Beslut om partistöd ska innehålla ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 29 § första stycket. Redovisningen ska avse perioden 1 januari - 31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild

granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska bifogas redovisningen. Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till ett parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport enligt första och andra styckena.

32 § Beslut om att betala ut partistöd ska fattas av fullmäktige minst en gång per år.

Regionfullmäktige har den 17 februari 2020 antagit regler om partistöd och hur det ska beräknas. Av dessa framgår att fullmäktige i november månad varje år, i samband med budgetbeslut, ska besluta att utbetalning av hela partistödet inklusive utbildningsbidrag ska ske i början av januari nästkommande år.

I Region Gotlands regler för partistöd framgår också att parti som efter val upphört att vara representerat i fullmäktige kan beviljas partistöd ett år efter att representation upphörde, med 50 % av det totala belopp partiet erhöll året innan.

Bedömning

Förslag till fördelning av partistöd är en matematisk beräkning av stödbeloppens storlek i enlighet med regionens regler. Det får ankomma på den politiska beredningen av ärendet att avgöra om någon annan bedömning av frågorna om stödets storlek ska göras.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslag till beslut följer gällande lagstiftning och av Region Gotland beslutade regelverk för utbetalning av partistöd.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förslag till fördelning av partistöd följer budget, med undantag av utbetalning av stöd till parti som upphör att vara representerat i fullmäktige.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-15

Skickas till

Partiernas kontaktpunkter

Regionstyrelseförvaltningen/Stab för verkställighet

RS § 341 Begäran om tilläggsbudget för ökade hyreskostnader 2024

Ärendenummer: RS 2023/1802

Paragraf föregående instans: AU § 230

Regionstyrelsens beslut

- Barn- och utbildningsnämndens äskande behandlas i ärendet Budget 2024-2026.
-

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden har hemställt om ett ramtillskott 2024 på 6,6 mnkr för ökade hyreskostnader på grund av nya bygginvesteringar. Det avser Alléskolan samt Väskinde förskola.

Nämnden har vid projektens start aviserat att hyreskostnaden kommer att öka när inflyttning sker men inte tidigare tagit upp det som ett konkret äskande. Nämnden skriver att tillträdesdatum och beräknad hyreskostnad inte var kända under våren 2023.

Äskandet om ökade hyreskostnader finns även med i nämndens svar på uppdraget att planera och anpassa sin verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar. (regionfullmäktige 2023-06-19, § 89).

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att denna hemställan behandlas samtidigt som övriga nämnders budgetäskanden för 2024. I Region Gotlands budgetmodell finns ingen automatisk kompensation för ökade hyreskostnader vid lokalinvesteringar. Detta betraktas som ett ramtillskott och bedöms från fall till fall. Nämnden ska alltid titta på möjligheten att finansiera ökade hyreskostnader redan när behovet av investeringen uppstår.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-14, § 75

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-19

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

RS § 342 Anslag valnämnden genomförande av val Europaparlamentet 2024

Ärendenummer: RS 2023/1772

Paragraf föregående instans: AU § 232

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Valnämnden beviljas ett budgetanslag på 1 475 000 kronor för genomförande av val till Europaparlamentet 2024.
-

Sammanfattning

Valnämnden har inkommit med en begäran om ett budgetanslag för att genomföra val till Europaparlamentet 2024. Valnämnden har extra kostnader de år det genomförs val. Anslaget används till vallokaler, röstmottagare och utbildningar med mera.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att valnämnden beviljas ett anslag på 1 475 000 kr år 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ärendets budgetäskande behandlas i Budget 2024-2026, § 336.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Valnämnden 2023-09-12, § 5

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-14

Skickas till

Valnämnden

RS § 343 **Uppdrag - Lägesrapport fördjupad förstudie Alléskolan**

Ärendenummer: RS 2019/954
Paragraf föregående instans: AU § 229

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden har i uppdrag att löpande vid budgetberedning och budgetavstämning under de år som ombyggnaden av Alléskolan pågår återkomma med statusrapport och eventuell uppdatering av investeringsbudgeten.

Nämnden rapporterar att projektet följer både tidsplan och budget. Tillträde till den nya skolan kommer att ske under 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-14, § 74
Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-08-14
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-22

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

RS § 344 Plan anpassa verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar

Ärendenummer: RS 2023/1461

Paragraf föregående instans: AU § 231

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Samtliga nämnder får i uppdrag att följa upp och säkerställa att verksamheten ryms inom de budgetramar regionfullmäktige fastställer.

Sammanfattning

Regionfullmäktige har i samband med behandlingen av delårsrapport 1:2023 gett nämnderna i uppdrag att planera och anpassa sin verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar. Uppdraget ska återrapporteras till budgetavstämningen 2023.

Nämndernas planeringsförutsättningar för driftbudget 2024 fastställdes av regionfullmäktige i juni. Nämnderna beviljades budgetkompensation för generella personalkostnadsökningar, resursfördelningsmodell samt interna priser och externa avtal. Inga övriga ramtillskott beslutades på grund av det ekonomiskt ansträngda läget. Det slutliga beslutet om nämndernas driftbudgetramar kommer därför att tas av regionfullmäktige i november. Det budgeterade resultatet för Region Gotland var vid beslutet i juni -135 mnkr.

Det innebär att nämnderna till budgetavstämningen i år även haft möjlighet att lämna driftsaskanden för nästa år. I instruktionen till nämnderna och förvaltningarna har framgått att eventuella askanden ska ha en koppling till planen för hur nämnden ska få en ekonomi i balans 2024.

Samtliga nämnder har beskrivit den ekonomiska situationen och lyft fram behov av extra medel. De stora utmaningarna rör kompetensförsörjning, både socialnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden samt miljö- och byggnämnden lyfter fram det som ett av de stora fokusområdena. Inflationen påverkar också kostnaderna för tjänster som exempelvis kollektivtrafik och utomlänsvård, men även varor som exempelvis material och livsmedel.

Sammanlagt har nämnderna behov av ytterligare 343 mnkr nästa år. Det är 134 mnkr mer än vad som äskades i ramtillskott i budgetberedningen i våras. Sammanfattningsvis kan konstateras att nämnderna ännu inte lyckats med uppdraget att anpassa sin verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar.

Detaljer kring nämndernas askanden återfinns i ärendet Budget 2024-2026.

Bedömning

Den ekonomiska styrningen bygger på att nämnderna klarar sin verksamhet inom de budgetramar som beslutats. Huruvida regionen ska budgetera med ett underskott för regionen 2024 och därmed planera för att använda resultatutjämningsreserven är ett beslut som tas av regionfullmäktige och som föregås av en noggrann beredning och analys.

Nämnderna har alltid att förhålla sig till de budgetramar som beslutas. Det innebär att nämnderna kommer att behöva fortsätta att arbeta för att anpassa sin verksamhet utifrån de budgetramar som beslutas. Helt enligt det uppdrag som gavs 2023-06-19.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till arbetsutskottets förslag och föreslår istället att informationen ska godkännas.

Saga Carlgren (V) yrkar att tillskriva regeringen angående att den ekonomiska situationen gör det svårt att uppfylla de lagstadgade uppdragen.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Saga Carlgrens yrkanden.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens yrkande om att tillskriva regeringen och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande att informationen ska godkännas och finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-09-13, §171

Miljö- och byggnämnden 2023-09-14, § 172

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-09-14 § 94

Regionstyrelseförvaltningen 2023-09-14

Socialnämnden 2023-09-14, § 113

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-09-19, ordförandebeslut

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-19

Räddningstjänstens tjänsteskrivelse 2023-09-21

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 345 Uppdrag. Långsiktig finansiell analys

Ärendenummer: RS 2023/1393

Paragraf föregående instans: AU § 236

Regionstyrelsens beslut

- Delrapporteringen av uppdraget att ta fram en långsiktig finansiell analys godkänns.
- Slutrapport *Långsiktig finansiell analys* ska redovisas på regionstyrelsens ordinarie sammanträde i december 2023.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023-05-30 RS §152 i uppdrag att ta fram en långsiktig finansiell analys. Analysen har genomförts med hjälp av PWC.

Syftet med att ta fram en långsiktig finansiell analys är att få en oberoende och objektiv nulägesbild av de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna utifrån de demografiska förutsättningarna. Den modell som används beaktar också konsekvenserna av de investeringar som krävs för att hantera befolkningsförändringen eller de förändrade ambitionerna.

Genom att ta ett mer långsiktigt perspektiv kan en dialog om prioriteringar och ambitioner föras.

Den långsiktiga finansiella analysen är bland annat ett beslutsunderlag inför beslut om finansiella mål. De finansiella målen kommer att beslutas i samband med nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Region Gotland genomförde 2018 en motsvarande analys, slutsatserna från rapporten har använts i flera olika sammanhang, bland annat som beslutsunderlag för att se på investeringarna i ett 10-års perspektiv.

I arbetsutskottet föredras ärendet av Josefine Ekmechag, rådgivare offentlig sektor, PWC.

Beslutspunkten ändras *från*: " Redovisning av uppdraget att ta fram en långsiktig finansiell analys godkänns" *till*.

Delrapporteringen av uppdraget att ta fram en långsiktig finansiell analys godkänns.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar med instämmande av Meit Fohlin (S) att slutrapport Långsiktig finansiell analys ska redovisas på regionstyrelsens ordinarie sammanträde i december 2023.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Eva Nypelius yrkande och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Region Gotland - Långsiktig finansiell analys - rapport 2023-09-25
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-25

RS § 346

Uppdrag. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Ärendenummer: RS 2023/1380

Paragraf föregående instans: AU § 239

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Förslag till riktlinjer för god ekonomisk hushållning antas att gälla från och med 2024.
- De tidigare riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, antagna av regionfullmäktige 2020-11-16 § 192, ersätts av de nya riktlinjerna när de träder i kraft.

Sammanfattning

God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och regioner ska ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten både i förvaltningen och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Definitionen av vad som är god ekonomisk hushållning i den enskilda kommunen eller regionen ska utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning och för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Regionstyrelseförvaltningen har tagit fram förslag till nya riktlinjer. Förslaget är att dessa riktlinjer ska vara långsiktiga och gälla 10 år framåt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att dessa riktlinjer motsvarar kraven i kommunallagen. De föreslagna finansiella målen utgår från en långsiktig (10 år) finansiell analys där demografi, förväntade intäkter samt investeringsbehov har analyserats. Bedömningen är att om dessa mål uppfylls finns goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi.

I arbetsutskottet föredras ärendet av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

I Arbetsutskottet yrkade Filip Reinhag (S) att riktlinjerna uppdateras under rubrik *Finansiella mål* med följande text *Budgeterat resultat på minst två procent är en förutsättning för att kunna finansiera investeringarna i den skattefinansierade verksamheten med egna medel.*

Arbetsutskottet föreslog även att beslutspunkt två ändras till "*De tidigare riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, antagna av regionfullmäktige 2020-11-16 § 192, ersätts av de nya riktlinjerna när de träder i kraft*".

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-04

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 347 Uppdrag. Process för direktanvisning av mark för andra upplåtelseformer än hyresrätter

Ärendenummer: RS 2023/1462

Paragraf föregående instans: AU § 240

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen godkänns.
- Regiondirektören ges i uppdrag att tydliggöra riktlinjerna för markanvisnings- och exploateringsavtal.

Sammanfattning

Regionfullmäktige gav 2023-06-19, § 104 regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden i uppdrag att se över Region Gotlands process för direktanvisning av mark för andra upplåtelseformer än hyresrätter.

Återrapportering ska ske till regionstyrelsen i oktober 2023.

Markanvisning definieras enligt Plan- och bygglagen som ett avtal mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse, av ett visst av kommunen ägt, markområde för bebyggelse.

I Region Gotlands antagna riktlinjer för markanvisningsavtal och exploateringsavtal framgår att markanvisning kan tillämpas med olika metoder och att markanvisning genom direktanvisning kan användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har. Motiven för direktanvisning bör tydligt redovisas. Enligt riktlinjerna kan markanvisning ske genom fyra olika metoder; markanvisningstävling, anbudsförfarande, direktanvisning eller dubbel markanvisning.

I nuvarande markanvisningsprocess och i de olika metoderna för markanvisning görs ingen skillnad för olika upplåtelseformer (hyresrätt eller fri upplåtelseform).

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att nuvarande process för direktanvisning inte behöver revideras utifrån uppdraget att direktanvisning ska kunna ske till andra upplåtelseformer än hyresrätter. I nuvarande process för direktanvisning av mark görs ingen skillnad på upplåtelseform (hyresrätt eller fri upplåtelseform).

Förslag till beslut är att regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag att tydliggöra riktlinjerna för markanvisnings- och exploateringsavtal. Motiven för

direktanvisning skulle kunna exemplifieras och att metoderna skulle kunna tydliggöras något.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att processen för markanvisning följer Region Gotlands riktlinjer som berör markanvisning. Riktlinjerna utgår från gällande lagstiftning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ej aktuellt.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2023-06-19, § 104

Riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal

Riktlinjer för försäljning och köp av fastigheter, samt upplåtelse av servitut, tomträtt och arrende

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-09-21

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

Tekniska nämnden

RS § 348 Upprättande av planprogram samråd - Visby Blåklinten 4-7 m fl (Kilen)

Ärendenummer: RS 2023/1651

Paragraf föregående instans: AU § 241

Regionstyrelsens beslut

- Förslag till planprogram daterat 2023-06-08 för samråd godkänns.
- En förstudie för Kilen ska påbörjas i form av ett start-PM och redovisas i regionstyrelsen innan ett arbete med detaljplan påbörjas.
- Regiondirektören får i uppdrag att öka exploateringsgraden genom att utöka tillåtna höjder och våningsantal inom planprogrammet Kilen där så är möjligt.
- Regiondirektören får i uppdrag att skapa förutsättningar för tydlig framdrift i projektet.

Jäv

På grund av jäv deltar Jennifer Medin (MP) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Programområdet ligger 400 m söder om ringmuren och är ca 4,5 ha stort. Området kallas Kilen eftersom kvarteren har en kilform som sträcker sig mellan Söderrondellen och parken Tallunden. Kilen har i den fördjupade översiktsplanen för Visby 2025, ”Hela Visby”, pekats ut som omvandlingsområde. Miljö- och byggnämnden beslutade 2021-02-09 att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett program för området. Ett förslag till samrådshandling har nu tagits fram. Visionen för området är att platsen länkas samman med sin omgivning och blir en levande småstadsmiljö som utvecklas ur en stark befintlig karaktär. Inom kvarteren balanseras bevarande av kulturmiljökväligheter med en nybyggnation i en tät och låg småstadsstruktur. En förändring föreslås även för omgivande gaturum för att nå den fördjupade översiktsplanens strävan efter stadsmässighet. Programområdet byggs samman med övriga staden i ett finmaskigt nät av tydliga offentliga gaturum där gående och cyklister prioriteras i högre grad än idag. Inom hela programområdet uppskattas ca 200 bostäder kunna uppföras. Ungefär 7000 kvm av kvartersmarken bör avsättas till centrumverksamhet (handel, utbildning, offentlig service, kontor, verksamheter, turism), varav 3500 kvm inom befintlig bebyggelse. Programförslaget bedöms överensstämma med den fördjupade översiktsplanen för Visby och innebära övervägande positiva sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser. Omvandlingen blir ganska komplex och kräver ett gott och långsiktigt samarbete såväl mellan enskilda exploatörer som mellan exploatörer och regionen. Kommande arbetsprocess behöver hanteras som ett exploateringsprojekt för att på bästa sätt säkra programmets visioner och hantering av allmänna ytor.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat ett förslag till program, daterat 2023-06-08. Regionstyrelsen rekommenderas att godkänna att samråd genomförs.

Huvudmannskapet blir kommunalt och det kommer att krävas investeringar i allmän plats. Rekommendationen är därför att en förstudie utförs som presenteras för regionstyrelsen i form av ett start-PM.

I arbetsutskottet yrkar Filip Reinhag (S) att regiondirektören får i uppdrag att öka exploateringsgraden genom att utöka tillåtna höjder och våningsantal inom planprogrammet Kilen. Saga Carlgren (V), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) tillstyrker Filip Reinhags yrkandet.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar Jennifer Medin (MP) inte i handläggningen av ärendet.

Ärendet föredras av Felicia Klasson, planarkitekt, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att:

Beslutspunkt två ändras från En förstudie för Kilen ska *tas fram* i form av ett start-PM och redovisas i regionstyrelsen innan ett arbete med detaljplan påbörjas till.

En förstudie för Kilen ska *påbörjas* i form av ett start-PM och redovisas i regionstyrelsen innan ett arbete med detaljplan påbörjas.

Meit Fohlin (S) yrkar att i beslutspunkt tre lägga till *där så är möjligt*.

Meit Fohlin (S) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att skapa förutsättningar för tydlig framdrift i projektet.

Eva Nypelius (C) tillstyrker Meit Fohlins yrkanden.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och egna tilläggsyrkanden och finner att dessa bifalls.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande om uppdrag till regiondirektören och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Program för området Kilen och omgivande gaturum, samrådshandling 2023-06-08

Undersökning av betydande miljöpåverkan (UBMP), Region Gotland, 2023-05-11

Kulturmiljöutredning, Tyréns, 2021-06-18

Bedömning av träd inom kvarteret Visby Blåklinten 4 och Visby Blåklinten 7,

Region Gotland, 2021-06-15
Inventering av parklind vid Visby Blåklinten 7, Region Gotland, 2023-04-24
Huvudstudie, Visby gasverk, Kemakta Konsult AB, maj 2020
Kompletterande undersökningar, huvudstudie, Visby gasverk, Kemakta
Konsult AB, 2021-11 Ansvarsutredning avseende fd Gasverkstomten,
Länsstyrelsen, 2020-11-11
Utlåtande i programhandlingsskede - geoteknik, Pentacon, 2023-05-10
Miljö- och byggnämnden 2023-06-21, § 122
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-11

RS § 349 Samrådsunderlag - vindkraftspark Bockstigen II

Ärendenummer: RS 2023/1483

Paragraf föregående instans: AU § 242

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
- Regionstyrelsen delegerar till regionstyrelsens arbetsutskott 2023-11-09 att fatta beslut om samrådsyttrande i ärende RS 2023/1483 vindkraftspark Bockstigen II.

Sammanfattning

Företaget Momentum AB vill etablera vindparken Bockstigen II. Som ett led i tillståndprocessen bjuder de in till ett avgränsningssamråd enligt bestämmelserna i 6 kap. 30 § Miljöbalken som stadgar att ett sådant samråd rör hur tillståndsansökans miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av ansökt verksamhet ska utformas och avgränsas. Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheter, berörda kommuner, övriga berörda myndigheter och enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten ska kallas. Länsstyrelsen ska i samrådet verka för att MKB:n får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för tillståndsprövningen. Senast 30 september vill företaget få in eventuella skriftliga synpunkter. Den 20 september hålls ett fysiskt samrådsmöte i Burgsvik för inbjudna enligt ovan och ett digitalt samrådsmöte för tjänstepersoner från Länsstyrelsen och Regionen hålls den 22 september, där samhällsbyggnads- och regionstyrelseförvaltningarna avser att delta.

Företaget planerar att söka tillstånd för etablering av vindparken Bockstigen II, på den plats i sjön där idag vindparken Bockstigen I är belägen och i direkt anslutning till denna, ca 5 km sydväst om Näsudden och väster om Burgsvikens mynning. Från Burgsviks hamn är avståndet ca 7 km.

Vidare kommer tillstånd i annan ordning att sökas för internt kabelnät i parken samt för nätkoncession in till GEAB:s nät på Näsudden. Parken planeras inom ett område som enligt 16 kap. 4 § miljöbalken kräver att Region Gotland, i en senare del av processen, tillstyrker etableringen.

I Region Gotlands planer finns området fortsatt med som vindbruksområde i underlaget till ny översiktsplan för Gotland, förutsatt att inte ändringar sker mellan planarbetets samråds- och granskningsskeden. Området ligger nära tre Natura 2000-områden, det sydöstra hörnet på det föreslagna nya marina fågelområdet Karlsöarna till Natura 2000-nätverket, når in i delar av området och hela kusten är en viktig transportsträcka för flyttfåglar. Området för kabeldragning berör även natur-, kulturminnes- och friluftsentressen.

Samrådsunderlaget som följt med inbjudan beskriver den planerade verksamhetens lokalisering (se ovan samt kartbild), tidsplan, omfattning, tekniska utformning och påverkan. Planerad byggtid är 2 år, därefter driftsstart år 2030 och planerad drifttid minst 30 år. Planen är att nuvarande fem verk med sammanlagt 3 MW effekt, ersätts av sju större verk placerade i en rad. Den nya parken får en sammanlagd effekt på 70 MW.

I områdesbeskrivningen i samrådsunderlagets kapitel 6 finns rubrikerna 1. Hydrografi, 2. Geografi och djupförhållanden, 3. Skyddade områden, 4. Havspaner och Översiktsplan, 5. Infrastruktur och övriga verksamheter, 6. Riksintressen, 7. Bottenflora och bottenfauna, 8. Fisk, 9. Marina däggdjur, 10. Fåglar, 11. Fladdermöss, 12. Fornlämningar och kulturmiljö, 13. Fiske, 14. Landskapsbild och boendemiljö, 15. Rekreation och friluftsliv, 16. Sjöfart, 17. Miljökvalitetsnormer. Motsvarande rubriker finns i kapitel 7, Potentiella miljöeffekter. Avgränsningssamrådet syftar som sagt till att presentera och inhämta synpunkter på valda avgränsningar för tillståndsansökans miljökonsekvensbeskrivning.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att i detta skede kan bara ett informationsärende ges till Regionstyrelsen. Underlag för politiskt ställningstagande kommer lite senare i processen.

Bockstigen II uppges få kapacitet att producera 250 GWh el per år, vilket motsvarar ca 25 % av nuvarande årlig elförbrukningen på hela Gotland. Under parkens drifttid däremot, under 2030-talet och framåt, om samhällets elektrifiering och industrins omställningsplaner gått som planerat, kommer 250 GWh bara att vara ca 10 p% av den årliga elförbrukningen på Gotland. Nuvarande Bockstigen I producerar omkring 10 GWh el per år.

Tillståndet för anläggningen söks hos Mark och Miljödomstolen. Utöver 6 kap. 30 § Miljöbalken, 9 kap. och 11 kap. samt 7 kap. 28a § kommer tillstånd att sökas enligt lagen om kontinentalsockeln (1966 :314) för kabelnät inom parken och för nätkoncession för linje, enligt ellagen (1997:857). Det kommer sannolikt att behövas fler tillstånd t ex strandskyddsdispens på Näsudden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelsen delegerar till regionstyrelsens arbetsutskott 2023-11-09 att fatta beslut om samrådsyttrande i ärende RS 2023/1483 vindkraftspark Bockstigen II.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och eget yrkande och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Inbjudan till avgränsningssamråd, inkom 2023-07-07

Samrådsunderlag, inkom 2023-07-07

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-15

RS § 350 Gemensamt samråd – vindkraftsparkerna Pleione och Ran öster om Gotland

Ärendenummer: RS 2023/1743

Paragraf föregående instans: AU § 243

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
- I samband med samrådsyttrande i ärende RS 2023/1743 vindkraftsparkerna Pleione och Ran öster om Gotland ska regionstyrelsen fatta beslut.

Sammanfattning

Företaget OX2 bjuder in till gemensamt samråd för etablering och drift av vindparken Ran som ligger ca 12 km utanför Gotlands östra kust inom territorialvattnet och energiparken Pleione som ligger ca 37 km utanför Gotlands östra kust i Sveriges ekonomiska zon. Driftsättningen för båda parkerna planeras till år 2030.

För uppförande och drift av vindparken Ran och tillhörande anläggningar inklusive internkabelnät som är beläget inom territorialvattnet krävs tillstånd för miljöfarlig verksamhet samt vattenverksamhet enligt 9 kap. och 11 kap. miljöbalken. Vindparken Ran bedöms preliminärt kunna medföra viss risk för påverkan på några fågelarter som pekats ut i närliggande Natura 2000-områden. OX2 avser därför att ansöka om ett Natura 2000-tillstånd. Samtliga tillstånd meddelas av mark- och miljödomstolen. För att tillstånd ska kunna ges för vindparken Ran krävs även ett tillstyrkande från Region Gotland.

Energiparken Pleione ligger i Sveriges ekonomiska zon där lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon (SEZ) gäller. Energiparken behöver därför tillstånd enligt 5 § SEZ för uppförande och drift av vindkraftverk och tillhörande anläggningar, inklusive anläggningar för produktion och lagring av vätgas och syrgas. Ansökan enligt SEZ prövas av regeringen.

Se hemsidan www.ox2.com/sv/projekt/pleione-ran för visualiseringar och fotomontage.

Samrådsyttrande önskas senast 31 oktober, varför förvaltningarna lämnar dessa utan nämndbeslut. Underlag för nämndbeslut kommer i annan ordning, i frågan om kommunal tillstyrkan och i formella remisser.

Parkområdet för vindpark Ran är ca 327 km². Fullt utbyggd kommer vindparken totalt att omfatta 90–121 vindkraftverk med en totalhöjd om maximalt 310 m och med en rotordiameter mellan 240 och 280 m. Parken

förväntas ha en installerad effekt om ca 1,8 GW och förväntas kunna generera omkring 8 TWh förnybar energi per år. Parkområdet för energipark Pleione är ca 194 km². Fullt utbyggd kommer energiparken totalt omfatta 52–70 vindkraftverk med en totalhöjd om maximalt 310 m och med en rotordiameter mellan 240 och 280 m. Parken förväntas ha en installerad effekt om ca 1,0 GW och förväntas kunna generera omkring 5 TWh förnybar energi per år. (Område för Pleione är minskat jämfört med ett tidigare redovisat förslag.) Avståndet mellan parkerna blir ca 2 mil. Vidare kommer tillstånd i annan ordning att sökas för internt kabelnät i parkerna samt de tillstånd som krävs för vätgasproduktion i området Pleione. Tillstånd för nätanslutning blir en annan process. I Region Gotlands underlag till ny översiktsplan finns området där Ran planeras med som nytt vindbruksområde. Området där Pleione planeras ligger utanför översiktsplanens område.

Samrådsunderlaget som följt med inbjudan beskriver den planerade verksamhetens lokalisering, tidsplan, omfattning, tekniska utformning och påverkan. Planerad driftsstart är kring år 2030.

I områdesbeskrivningen i samrådsunderlaget finns rubrikerna 1. Havspaner, 2. Geografi och djupförhållanden, 3. Hydrografi och meteorologi, 4. Områden av riksintresse, 5. Naturmiljö, 6. Landskapsbild och kulturmiljö, 7. Rekreation och friluftsliv 8. Naturresurser, 9. Miljö kvalitetsnormer, 10. Klimat, 11. Infrastruktur och planförhållanden. Motsvarande rubriker finns i kapitel 7 om Preliminär miljöpåverkan. Vidare finns avsnitt kopplade till tillstånd för att hantera vätgas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslag till beslut är att i detta skede kan bara ett informationsärende ges till regionstyrelsen. Ett bredare underlag för politiskt ställningstagande kommer lite senare i processen.

Samrådsunderlaget gäller för tillståndsansökan enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon (SEZ), lagen (1966:314) om kontinentalsockeln (KSL), miljöbalken och Natura 2000-regelverket, samt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar att i samband med samrådsyttrande i ärende RS 2023/1743 vindkraftsparkerna Pleione och Ran öster om Gotland ska regionstyrelsen fatta beslut.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Eva Nypelius yrkande finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Inbjudan till samråd, inklusive underlag, inkom 2023-09-06
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-15

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen

RS § 351 Samråd inför Heidelberg Materials ansökan om tillstånd för cementfabriken i Slite

Ärendenummer: RS 2023/1744

Paragraf föregående instans: AU § 244

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att till Heidelberg Materials Cement Sverige AB inlämna upprättat yttrande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Heidelberg Materials Cement Sverige AB planerar att ansöka om tillstånd för fortsatt och utökad verksamhet vid den befintliga cementfabriken i Slite. Bolaget har under hösten bjudit in boende och sakägare i närområdet, samt berörda myndigheter till samråd enligt 6 kapitlet miljöbalken.

Heidelberg Materials Cement Sverige ABs anläggning i Slite producerar omkring tre fjärdedelar av den mängd cement som årligen används i Sverige. Verksamheten vid anläggningen i Slite bedrivs i nuläget med stöd av ett miljötillstånd från 2007. Bolaget avser nu att utöka produktionen i Slite. Den utökade produktionen innebär även att bolagets hamn behöver byggas ut.

Heidelberg Materials Cement Sverige AB avser även att ställa om verksamheten i Slite för att år 2030 producera cement med ett lägre klimatavtryck. För att åstadkomma detta planerar bolaget att ställa om bränsleanvändningen, öka mängden ersättningsmaterial för kalksten och bygga en CCS-anläggning för infångning av koldioxid.

Bolaget bedriver parallellt ett flertal processer som tillsammans utgör delar i den planerade omställningen till fossilfri produktion. Utöver det nu ansökta miljötillståndet måste elnätskapaciteten utökas. Bolaget har också inkommit med en ansökan om planändring för fabriksområdet. Region Gotland hanterar inkommen planförfrågan i enlighet med gällande regelverk. Bolaget har även påbörjat tillståndsprocessen för ett nytt långt täktillstånd och har nyligen genomfört ett samråd inom vilket Region Gotland har inkommit med ett yttrande (RS 2002/909).

Regionstyrelseförvaltningen har tillsammans med tjänstepersoner vid teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen lämnat muntliga synpunkter och ställt frågor till Heidelberg Materials Cement Sverige AB i samband med de samrådsmöten som genomförts. Med stöd av Region Gotlands juridiska

ombud har relevanta synpunkter och frågeställningar sammanställts i ett skriftligt yttrande i samrådet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att det upprättade yttrandet är väl avvägt och att det hanterar de aspekter som Region Gotland har att bevaka i frågan. Förvaltningen föreslår regionstyrelsen att godkänna och ställa sig bakom att yttrandet inges till Heidelberg Materials Cement Sverige AB.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Jennifer Medin (MP) tillstyrker arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckning anmäls av Miljöpartiet.

Som utgångspunkt är Miljöpartiet emot storskalig kalkbrytning på Gotland. Helt enkelt av den anledningen att stenbrytning i den omfattning som nu är aktuellt inte är möjligt utan stor påverkan på Gotlands grundvatten och vår kommunala dricksvattenförsörjning. Det är ett pris som vi inte är villiga att betala. Dessutom genererar verksamheten stora koldioxidutsläpp och har stor klimatpåverkan. Som en konsekvens av detta är vi också som utgångspunkt mycket tveksamma till den nu aktuella utbyggnad och ombyggnad av Heidelberg Materials fabrik i Slite i sin helhet. Det finns också många oklarheter kring koldioxidinfångning och beroende på var, och ens om, en säker inlagring kan ske är riskerna för omfattande utsläppsökningar från fabriken stora. Till detta kommer effekterna av att CCS-tekniken är mycket energikrävande. Region Gotland inflytande över både fortsatt kalkbrytning och fabriksverksamhet är begränsat, det är en fråga för miljödomstolarna. Mot bakgrund av det anser vi att de risker för negativ påverkan som fabriksstillståndet innebär belysts i det yttrande som Karin Hernwall, Advokatfirman Åberg, sammanställt för Region Gotlands räkning och vi ställer oss därför bakom det.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande från Region Gotland via ombud, daterat 2023-10-31
Underlag för samråd enligt miljöbalken, Heidelberg Materials Cement Sverige AB, daterad 2023-08-30
Minnesanteckningar samråd 2023-09-27
Heidelberg Materials tidsplan
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-04

Skickas till
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Teknikförvaltningen

RS § 352 Önskemål om synpunkter i Trafikverkets arbete med inriktningsunderlag för planperioden 2026-2037

Ärendenummer: RS 2023/1629

Paragraf föregående instans: AU § 245

Regionstyrelsens beslut

- Synpunkter överlämnas till Trafikverket enligt bifogat förslag till yttrande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen har gett Trafikverket i uppdrag att ta fram ett inriktningsunderlag inför kommande transportinfrastrukturplanering. Regionerna har bjudits in att lämna inspel till Trafikverket senast den 30 oktober 2023. Region Gotland har fått dispens och kan därmed lämna sitt inspel den 31 oktober. Region Gotland lämnar även ett gemensamt inspel tillsammans med övriga regioner inom ramen för det transportpolitiska samarbetet En Bättre Sits.

Trafikverket ska redovisa uppdraget för regeringen den 15 januari 2024 och därefter kommer det att remitteras fram till den 15 april 2024. Syftet med inriktningsunderlaget är att regeringen ska ges ett underlag för bedömning av ekonomiska ramar och inriktning för åtgärder i transportinfrastrukturen för perioden 2026–2037.

Utgångspunkten för genomförande av uppdraget är att den statliga transportinfrastrukturen i hela landet ska utvecklas och förvaltas så att de transportpolitiska målen och klimatmålen nås. Ett trafikslagsövergripande förhållningssätt, fyrstegsprincipen, samt de av riksdagen fastställda transportpolitiska principerna, ska vara vägledande i genomförandet.

Den ekonomiska planeringsramen för planperioden 2026-2037 är densamma som nu gällande, 799 mdkr. Analysen ska även göras för fyra alternativa ramnivåer om +/- 10 respektive +/- 20 %. Regeringen bedömer att infrastrukturplaneringen behöver utvecklas särskilt med avseende på luftfarten och sjöfarten.

Transportinfrastrukturplanering är långsiktig och förslaget till yttrande överensstämmer väl med vad Region Gotland har lyft i tidigare sammanhang. Förslaget till yttrande tar särskilt upp färje- och flygtrafikens betydelse, det gotländska vägnätet, reservhamn för färjetrafiken, behovet av högre anslag till länsplanerna och samarbetet inom En Bättre Sits.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer det som positivt att Region Gotland ges möjlighet att bidra med perspektiv till Trafikverket som kan användas som underlag i den fortsatta planeringen. Transportinfrastrukturplanering kan bidra till flera av effektmålen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, exempelvis:

- 2. En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
- 10. God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.
- 12. God tillgänglighet och hållbara kommunikationer.

I arbetsutskottet föredrogs ärendet av Maja-Malin Ekelöf, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslogs att ärendet överlämnades till regionstyrelsen utan eget yttrande. Arbetsutskottet föreslog att regionstyrelseförvaltningen återkommer till regionstyrelsen med ett förslag till yttrande som inkluderar perspektiv gällande besöksnäringen, bärighetsklass, militär rörlighet samt skarpare formuleringar kopplat till trafikslagsövergripande frågor.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Uppdrag att ta fram inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen för planperioden 2026–2037, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet daterad 2023-06-15 (regeringen.se)

Remiss Inriktningsunderlag 2026-2037, Trafikverket inkom 2023-07-05

Regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande Synpunkter inför inriktningsunderlag daterad 2023-10-31

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-09-14

Skickas till

Trafikverket

RS § 353 Ändring av delegationsordningen

Ärendenummer: RS 2023/1891

Paragraf föregående instans: AU § 246

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar om ändring i rubriken till avsnitt 8 i regionstyrelsens delegationsordning till följande lydelse:
Förordningen (2022-1467) Statligt stöd till regionala investeringar, förordningen (2022:1468) Statligt stöd för att regionalt främja företag och förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service.
- Ändring gäller samtliga beslut tagna efter 2023-01-01.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Förordningen (2022-1467) Statligt stöd till regionala investeringar samt förordningen (2022:1468) Statligt stöd för att regionalt främja företag ersatte förordningen (2015:211) och förordningen (2015:210) per den 1 januari 2023. Samtliga beslut efter den tidpunkten är tagna med de nya förordningarna som grund och även kommunicerat med stödsökande. Fel förordningar stod kvar i regionstyrelsens delegationsordning. Detta uppdagades den 2023-09-28, därav föreslås denna ändring av delegationsordningen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen förordar ändring av texten i delegationsordningen enligt ovan då det inte påverkat besluten eller de stödsökande samt andra lagar eller förordningar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utdrag ur regionstyrelsens delegationsordning
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-03

Skickas till

Regionkansliet/författningssamlingen

RS § 354 Erfarenheter från pandemin, inriktning beredskap

Ärendenummer: RS 2022/602

Paragraf föregående instans: AU § 237

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Informationen tas emot och ärendet läggs till handlingarna.
-

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-20, § 97, att tekniska nämnden får i uppdrag att utreda behovet av nya lokaler för en ändamålsenlig varuförsörjning. Uppdraget ska återrapporteras till budgetberedningen 2023.

Bedömning

Det första och mest akuta området i behov av förbättring är de fysiska verksamhetslokalerna. Varuförsörjningen har idag växt ur nuvarande lokaler till följd av såväl ökade materialflöden som ökade lagernivåer av exempelvis sjukvårdsartiklar. Verksamhetens omsättning har under perioden 2018-2022 ökat med över 60 % och idag råder ständig platsbrist vilket har en direkt påverkan på medarbetarnas arbetsmiljö. Vid ett införskaffande av nya verksamhetslokaler behöver säkerhetsskyddet ses över och anpassas efter rådande förutsättningar.

Varuförsörjningen har innan pandemi och krig i vårt närområde bedrivits som vad som skulle kunna liknas vid en ”just-in-time”-verksamhet. Det innebär i korthet små lager, fokus på kostnadsminimering och låg kapitalbindning. Arbets sättet har ekonomiska fördelar, men ger inte regionens förvaltningar de förutsättningar som krävs för att bygga upp lagernivåer anpassade för att hantera såväl kriser eller skapa den beredskap som önskas.

För att varuförsörjningen ska kunna utvecklas i önskad riktning mot en mer lagerhållande verksamhet behövs ett mer utvecklat och moderniserat systemstöd. Detta innebär ett nytt logistik- och lagersystem för att klara av mer omfattande lagerverksamhet samt modernisera och effektivisera det dagliga arbetet. Ett nytt system möjliggör exempelvis mängdplock, First-in-First-Out (FIFO), flytande och multipla lagerplatser samt lägger en grund för ökad spårbarhet i materialflöden. Det skapar även förutsättningar för en högre yteffektivitet. Alla dessa funktioner får anses grundläggande för att kunna ställa om till en mer modern lagerhållande verksamhet.

Slutligen kan bemanningen behöva anpassas efter den ändrade inriktningen på verksamheten. Utgångspunkten är att nuvarande organisation med nuvarande bemanning kommer kunna hantera ökade lagernivåer. Detta tack vara de förbättrade förutsättningar som större verksamhetslokaler och rätt systemstöd

skapar. Däremot behöver en systemförvaltare tillföras för att ombesörja förvaltning och drift av det nya logistik- och lagersystemet.

Begäran av medel till föreslagna förbättringsåtgärder har lämnats i samband med Teknikförvaltningens mål och budgetskrivelse till budgetberedningen 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-05-31, § 128

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-14

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 355 Almedalsveckan 2024

Ärendenummer: RS 2023/1855

Paragraf föregående instans: AU § 247

Regionstyrelsens beslut

- Almedalsveckan 2024 genomförs under vecka 26, mellan 25 juni och 28 juni.
- En eventuell invigning genomförs på kvällen den 24 juni.
- Regiondirektören får i uppdrag ta fram förslag på format och tid för genomförande av Almedalsveckan 2025 och framåt. Ärendet återrapporteras i regionstyrelsen efter sommaren 2024.

Sammanfattning

Almedalsveckan 2023 kan summeras som en väl genomförd vecka. Arrangörer gav betyget 7,8 i snitt på en tiogradig skala över hur väl veckan uppfyllde deras förväntning. Detta kan jämföras med 2022 då motsvarande betyg var 8,0.

Antal arrangörer och evenemang i det officiella programmet var i nivå 2022. Andelen markupplåtelser minskade jämfört med förra året, så även antalet kvadratmeter som hyrdes ut. Besöksantalet var lägre än tidigare år och uppfattningen var att det var den breda allmänheten som uteblev.

Kommentarer som lämnats av de grupper som intervjuats handlar om att man saknade politikerna, att det var främst onsdag och torsdag som var intensiva samt att många valde att lämna Visby inför helgen.

I de dialoger och enkäter som har sammanställts finns det ingen entydig bild över vilken vecka som är bäst för genomförandet av Almedalsveckan. Partierna och drygt hälften av de arrangörer som svarat på utvärderingsenkäten såg fördelar med vecka 26 även framgent.

Några av de större arenorna, vilka i sin tur engagerade andra arrangörer och som var platsen för fler än de egna evenemangen, uttryckte en oro för deras kommande medverkan under Almedalsveckan om det fortsätter att vara koncentrerat till två dagar. Vissa serviceleverantörer lyfte problematiken att få leveranser i tid med tanke på närheten till midsommarhelgen.

Om det var tidigareläggningen, omvärldsläget, förra årets tragiska händelse eller inflationen som påverkade besöksantalet är det för tidigt att dra några slutsatser om. Därför enades Almedalsrådet om förslag till beslut att behålla vecka 26 även nästa år, med skillnaden att partiernas halvdagar inleds redan tisdagen den 25 juni. Almedalsveckan 2024 avslutas i och med sista partitalet den 28 juni, vilket kommer att innebära en fyradagarsvecka.

Almedalsrådet enades också kring förslaget att Almedalskontoret, efter Almedalsveckan 2024, ska presentera ett förslag om Almedalsveckans format framöver samt om det bästa är en återgång till vecka 27 eller Almedalsveckan även fortsättningsvis ska genomföras i vecka 26.

Bedömning

Almedalsveckan 2023 kan summeras som en väl genomförd, men mer komprimerad vecka än tidigare år.

Det finns ingen entydig bild över vilken vecka som är mest optimal utifrån ett långsiktigt perspektiv för genomförandet av Almedalsveckan. De flesta är dock eniga om att avsluta på en helg inte är optimalt för att behålla besökare och engagemang. Generellt kan sägas att om Almedalsveckan inte ska vara en fyradagarsvecka behöver ett parti inleda och ett avsluta, vilket är emot partiernas önskemål.

Almedalsrådet har tagit del av de olika synpunkterna och kom fram till att de senaste årens stora förändringar måste få tid att sätta sig. Om det är tidigareläggningen, de yttre omständigheter som orolig omvärld, förra årets tragiska händelse, inflationen eller det faktum att det är ett år efter valet kan också ha haft betydelse på det lägre antalet besökare.

Därför enades Almedalsrådet om förslaget att till beslut att behålla vecka 26 även för nästa år. Enda skillnaden som föreslogs var att partiernas halvdagar inleds redan tisdagen den 25 juni och att Almedalsveckan avslutas i och med sista partitalet fredagen den 28 juni, vilket innebär en fyradagarsvecka. Turordningen är den sedan tidigare beslutade med ett hopp framåt.

Almedalsrådet enades också kring förslag till beslut att Almedalskontoret efter Almedalsveckan 2024 ska ta fram ett förslag till beslut om Almedalsveckan ska återgå till vecka 27 eller ligga kvar i vecka 26 samt om det ska vara en fyra- eller femdagars vecka från och med 2025.

I Arbetsutskottet föreslogs att ärendet återkommer till regionstyrelsen för fördjupad diskussion kring Almedalsveckan 2024 och framåt, samt att redaktionella justeringar ses över. Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mia Stuhre, verksamhetsledare/enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att datumet i beslutspunkt 2 korrigeras från 25 juni till 24 juni.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och eget yrkande finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Almedalsrådets minnesanteckningar möte nr 4, 2023-09-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-26

RS § 356 Utredning om köp av fastighetsbolag eller av fast egendom

Ärendenummer: RS 2023/1957

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören ges i uppdrag att utreda möjligheten att köpa de lokaler/fastigheter som Region Gotland hyr av Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB (SBB).

Sammanfattning

Med anledning av att gymnasie- och utbildningsförvaltningen i internhyressystemet anmält ändrat lokalbehov avseende kök åt folkhögskolans verksamhet i Fårösund, har frågan om möjligheten att förvärva folkhögskolans lokaler uppkommit. Lokalerna ägs idag av Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB (SBB). Även andra lokaler som ägs av SBB kan vara av intresse att förvärva. Vid en preliminär sondering med SBB har framkommit att förvärv av fastigheter genom bolag genererar lägre köpeskillning än jordabalksköp. Vad som för Region Gotland på sikt skulle vara den förmånligaste hanteringen av ett köp, är ännu inte utrett. Därtill behöver frågor som värdering av fastigheter, tillgångar, skatter och eventuella avtalsförslag utredas. Ett eventuellt förvärv av en eller flera fastigheter kan komma att behöva hanteras fullmäktige.

För att kunna gå vidare med att utreda ett förvärv behövs en politisk viljeinriktning och ett mandat. Eftersom ett köp av fastigheter i bolag är en regionstyrelsefråga medan köp av fastigheter i vanliga fall är en fråga för tekniska nämnden, behöver utredningen samordnas av regionstyrelsen. Därför föreslås att regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag att leda utredningen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefan Hollmark, regiondirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Skickas till

Regiondirektören
Tekniska nämnden

RS § 357 Motion. Snabbare behandling av tillfälliga bygglov

Ärendenummer: RS 2022/1665

Paragraf föregående instans: AU § 248

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.
-

Sammanfattning

I en motion till regionfullmäktige föreslår Sverigedemokraterna på Gotland, genom Lars Engelbrektsson m.fl, åtgärder för ”Snabbare behandling av tillfälliga bygglov”.

Motionären anser att behovet av bostäder på Gotland är stort och att ett par av hindren för byggande är att det finns en lång kö inom bygglovshanteringen samt att det tar lång tid mellan beslutat bygglov och färdig byggnad. Man menar att tillfälliga bygglov kräver kortare handläggningstid och att byggande av modulhus kan ske betydligt snabbare än traditionellt byggande. Motionären yrkar därför på:

- Att uppdra till berörd förvaltning att utreda hur tiden mellan sökta och beviljade tillfälliga bygglov kan kortas och presentera detta för beslut.
- Att uppdra till berörd förvaltning att utreda var det finns lämplig mark att upplåta för tillfälliga bygglov och presentera detta för beslut.

Regionstyrelsen har remitterat motionen till miljö- och byggnämnden, som behandlat ärendet vid sitt sammanträde 2023-06-21. Miljö- och byggnämndens resonemang kan i korthet sammanfattas enligt nedan:

- Handläggningstiden för bygglov utgör inte ett huvudsakligt hinder för bostadsbyggandet och handläggningen av tidsbegränsade bygglov för bostäder är minst lika krävande som handläggningen av andra ärenden. En utredning av hur handläggningstiden för sådana bygglov kan kortas, skulle motsvara en utredning av hur handläggningen av bygglovsärenden i stort kan kortas, något som skulle kräva stora resurser.
- För att på ett meningsfullt sätt kunna peka ut mark som är lämplig för tidsbegränsade bygglov för bostäder skulle en sådan utredning kräva remissutskick, utredningar av tillgången till vatten och avlopp, buller, föroreningar, olägenheter etc. Att peka ut mark utan att ha gjort dessa utredningar och bedömningar skulle urholka meningen med utpekandet. Skulle man, efter en sådan utredning, hitta mark som är lämplig för bostäder borde det i första hand utredas möjligheten att bygga permanenta bostäder på platsen. Den utredning som skulle krävas för att kunna peka

ut lämplig mark för uppförande av (tillfälliga/permanenta) bostäder skulle kräva stora resurser.

Sammantaget bedömer miljö- och byggnämnden att motionens föreslagna utredningar skulle kräva så stora resurser, att det inte är motiverat med hänsyn till de begränsade effekterna förslagen kan ha på bostadsmarknaden på Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ansluter sig till den bedömning som miljö- och byggnämnden gör i sin behandling av ärendet 2023-06-21 och föreslår att regionstyrelsen beslutar att avstyrka motionen och att föreslå regionfullmäktige att avslå densamma.

Ärendets behandling under mötet

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar att motionen ska bifallas.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Lars Engelbrektssons yrkande finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. Snabbare behandling av tillfälliga bygglov 2022-11-21
Miljö- och byggnämndens protokoll 2023-06-21
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-08-04

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

RS § 358 Nämndinitiativ. Informationsplikt

Ärendenummer: RS 2023/2051

Regionstyrelsens beslut

- Nämndinitiativet bifalls.
- Regionstyrelsen uttalar som sin mening att lag som innebär att människor i sin yrkesutövning åläggs att informera myndigheter om de kommer i kontakt med papperslösa inte bör införas.
- Regionstyrelsen uttalar som sin bestämda uppfattning att om en lag om ny informationsplikt som står i strid med internationella konventioner om mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller yrkesetiska regelverk ändå införs, så ska den inte tillämpas.

Reservation

Lars Englebretksson (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering.

Med hänvisning till Region Gotlands tidigare skrivelse till Regeringen angående TIDÖ-avtalets skrivningar om ny informationsplikt, föreslår jag att Regionstyrelsen inte ska anta det föreslagna uttalandet. Min reservation grundar sig på följande argument:

1. Förhandsbedömning: Det är viktigt att notera att vi ännu inte har information om hur den eventuella lagen om informationsplikt kommer att vara utformad. Att på förhand avfärda en lag som ännu inte är definierad kan vara prematurt och innebära en risk för att vi inte är korrekt informerade om dess innehåll och intentioner.
2. Lagens överensstämmelse med rättigheter: Det är vår skyldighet att följa gällande lagstiftning. Om en ny lag införs, är det avgörande att den överensstämmer med internationella konventioner om mänskliga rättigheter, barnkonventionen och yrkesetiska regelverk. Det bör vara vår prioritet att arbeta för att säkerställa att lagen i sig respekterar dessa rättigheter, snarare än att förutse att den inte kommer att göra det.
3. Medarbetarnas rättsskydd: Att förvänta sig att våra medarbetare inte ska lyda under en lag som beslutas av nationella myndigheter kan medföra juridiska risker och konsekvenser för våra anställda. Det är viktigt att vi fortsätter att vara följsamma mot nationell lagstiftning och agerar inom ramen för den.
4. Dialog och påverkan: Istället för att förklara en ståndpunkt i förväg, bör vi arbeta aktivt för att påverka den kommande lagstiftningen genom dialog med regeringen och andra berörda aktörer. Det är genom konstruktivt samarbete och deltagande i beslutsprocessen som vi kan försöka forma lagen på ett sätt som är förenligt med våra värderingar och intressen.

Med dessa argument i åtanke reserverar jag mig mot det föreslagna beslutet och uppmanar till att vi fortsätter att noggrant överväga vår position och agerar i enlighet med rättsstatens principer och nationell lagstiftning.

Johan Asplund (KD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering. Regionstyrelsen skall inte ställa sig för, eller ens ha åsikter om, att lagar fattade i demokratisk ordning inte skall hedras, särskilt sådana som inte finns.

Sammanfattning

Saga Carlgren (V), Eva Nypelius (C) och Jennifer Medin (MP) väckte följande nämndinitiativ inför regionstyrelsens sammanträde den 31 oktober 2023.

Med hänvisning till Region Gotlands tidigare skrivelse till regeringen angående TIDÖ-avtalets skrivningar om ny informationsplikt föreslår vi att regionstyrelsen gör föreslagna kompletterande ställningstaganden. Vi har idag lagstiftning som definierar vilken vård, skola och omsorg papperslösa har rätt till. Sjukvårds- skol- och socialomsorgshuvudmännen har att tillse att detta erbjuds. Regionstyrelsen i Region Gotland beslutade, mot bakgrund av denna lagstiftning, vid sitt sammanträde den 30 maj att tillskriva regeringen med en uppmaning att undanta personal inom dessa verksamheter från anmälnings- och informationsplikt i möte med papperslösa. Vi står fast vid den uppmaningen.

Trots massiv kritik från en mängd olika kommuner, regioner, andra samhällsaktörer och framförallt yrkesgrupper i flera välfärdsyrken - läkare, sjuksköterskor, bibliotekarier, socialsekreterare m.fl. så står regeringen fast vid att fördjupa utredningen om införandet av en informationsplikt i möte med papperslösa. Vi vet ännu inte hur den eventuella lagen kommer att vara utformad, men vårt budskap till Region Gotlands medarbetare är tydligt: Vi hör er och delar er oro. Vi kommer med alla till buds stående medel att verka för att ny informationsplikt inte införs. Vi tror inte att det är rätt väg att gå. Om lagen införs och skulle visa sig stå i strid med internationella konventioner om mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller yrkesetiska regelverk är det vår bestämda uppfattning att den inte ska tillämpas

Region Gotland gör detta ställningstagande för att medarbetare i berörda yrken skall veta vilken inställning regionen har till den föreslagna lagen och för det fall lagstiftning om ny informationsplikt införs. Offentligt anställda bör ges tid åt sina huvuduppgifter - inte åt att ange papperslösa. Vi gör också ställningstagandet för att i den mån det är möjligt minska oron för papperslösa som lever på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Nämndinitiativtagarna yrkar att nämndinitiativet ska bifallas och därmed ska:

Regionstyrelsen uttalar som sin mening att lag som innebär att människor i sin yrkesutövning åläggs att informera myndigheter om de kommer i kontakt med papperslösa inte bör införas.

Regionstyrelsen uttalar som sin bestämda uppfattning att om en lag om ny informationsplikt som står i strid med internationella konventioner om mänskliga rättigheter, barnkonventionen eller yrkesetiska regelverk ändå införs, så ska den inte tillämpas.

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till nämndinitiativet. I detta instämmer Eva Nypelius (C), Jörgen Benzler (V) och Jennifer Medin (MP).

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar att nämndinitiativet avslås. I detta instämmer Johan Asplund (KD) och Andreas Unger (M).

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och Lars Engelbrektsson yrkande och finner att eget yrkande bifalls.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för att bifalla nämndinitiativet och nej-röst för att avslå nämndinitiativet.

Omröstningen ger 10 ja-röster: Filip Reinhag (S), Håkan Ericsson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Bibbi Olsson (C), Jörgen Benzler (V), Jennifer Medin (MP) och ordförande Meit Fohlin (S) samt 5 nej-röster: Andreas Unger (M), Mikael Blad (M), Mariette Nicander (M), Johan Asplund (KD) och Lars Engelbrektsson (SD).

Regionstyrelsen beslutar att bifalla nämndinitiativet.

Lars Engelbrektsson (SD) reserverar sig mot beslutet med skriftlig motivering.

Johan Asplund (KD) reserverar sig mot beslutet med skriftlig motivering.

RS § 359 **Fyllnadsval. Ledamot/ordförande i Arvodeskommittén**

Regionstyrelsens beslut

- Thomas Karlström (S) väljs som ny ledamot/ordförande i arvodeskommittén.
-

Ärendets behandling under mötet

Som ny ledamot/ordförande i Arvodeskommittén efter Tommy Gardell (S) nomineras Thomas Karlström (S).

Ordförande ställer proposition på inkommen nominering och finner att den bifalls.

RS § 360 **Fyllnadsval. Referensgrupp Badhus**

Regionstyrelsens beslut

- Ulf Gandborg (SD) väljs som ny representant i referensgrupp Badhus.
-

Ärendets behandling under mötet

Thomas Lindström (SD) har avsagt sig uppdraget som representant i referensgrupp Badhus. Som ny representant i referensgrupp Badhus efter Thomas Lindström (SD) nomineras Ulf Gandborg (SD).

Ordförande ställer proposition på inkommen nominering och finner att den bifalls.

RS § 361 **Information. Vissa inkomna handlingar**

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

- Pensionärsrådets protokoll 2023-09-28.
- Regionstyrelseförvaltningens samrådsgrupp för personer med funktionshinder minnesanteckningar 2023-10-10

RS § 362 Anmälan av delegationsbeslut

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande med stöd av delegation fattade beslut:

- Delegationsbeslut om överklagan och ansökan om prövningstillstånd 2023-09-27. Överklagat avgörande: Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt dom i mål nr P 1495-23 från 2023-09-07. Beslut om antagande av detaljplan för Östergarn Hallvide 1:10 från september 2022, RS 2022/726.
- Förändring i beslutsattestlista 2023-09-29, RS 2022/1348
- Förändring i beslutattestlista fr 2023-10-09, RS 2022/1348
- Bisysslor regionstyrelseförvaltningen 2023-09-20--2023-10-17
- Delegationsbeslut personalärenden regionstyrelseförvaltningen 2023-09-20--2023-10-17
- Delegationsbeslut personalärenden regionstyrelseförvaltningen 2023-06-06--2023-10-17

RS § 363 **Regiondirektörens information**

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar regionstyrelsen om:

- Trafikrådets senaste möte.
- Regionala utvecklingsrådet första möte.
- Sista dagen för att nominera till förnyelsepriset är 2023-10-31. Sammanlagt delas hela fem priser ut. Prissumman för varje kategori är 20.000 kronor. Prissumman ska användas till verksamhetsutveckling eller till medarbetarens vidareutveckling.
- Forum för social välfärd bjuder in till möte 2023-11-21.

RS § 364 **Revidering reglemente miljö- och byggnämnden**

Ärendenummer: RS 2023/2189

Regionstyrelsens beslut

- Reglementet för miljö- och byggnämnden kring samråd, yttranden och beslut för vindkraftsparker på land och off-shore ses över så beslut framgent fattas i Regionstyrelsen.
-

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att reglementet för miljö- och byggnämnden kring samråd, yttranden och beslut för vindkraftsparker på land och off-shore ses över så beslut framgent fattas i Regionstyrelsen.

Saga Carlgren (V) tillstyrker Meit Fohlins yrkande.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.